

A tanács javaslata a közgyűlésnek a légszeszgyár megváltásáról.

— Közgyűlés elé terjesztik a telekértékadó-szabályrendeletet. —

(Saját tudósítónktól.) A város tanácsa pénteken délután dr. Kelemen Béla főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a szerdai szeptemberi közgyűlés elé kerülő tárgyakat látta el javaslatokkal. Persze most még nem foglalkozhattak minden tárggyal, miután sok olyan ügy kerül a szeptemberi közgyűlés elé, amelyek ma még bent sincsenek a tanács előtt. De már a péntek délutáni ülés tárgyai is mutatják, hogy a szeptemberi közgyűlés több napos lesz. Foglalkozni fognak a színházi helyárok emelésének kérdésével, a miről lapunk más helyén számolunk be. Ezen kívül fontos tárgy a telekértékadó behozatalának kérdése, a gázgyár megváltásának ügye, valamint a helypénzdíjak emelése. Az előkészítő tanácsülés lefolyásáról az alábbi tudósításunk számol be:

Bárdos Béla városi aljegyző azt indítványozza, küldje ki a közgyűlésnek Back Bernát, Móra Ferenc és Reöck Iván törvényhatósági tagokat az Isonzó-völgynek Monfalconétól a Flitschig való megszemlélésére, hogy a háboru végével majd ezek az urak a harctéri benyomások alapján szólhassanak a rokkantak ellátásának kérdéséhez. A tanács azt javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy miután a porgármester ugyanis meg akarja szemlélni a szegedi katonák legvéresebb harcainak színhelyét, vele mindazok kimehessenek a harctérre, akik akarnak.

Dr. Balassa Armin tudvaleg a hősök emlékének megörökítésére nézve tett indítványt. Bizottság kiküldését javasolta az emlékmű fölállításának módjainak megállapítására. A tanács napirendtervezést javasol az indítványt fölött, mert a közgyűlés már 1914-ben elhatározta, hogy hőseinek emlékét méltó módon megörökíti majd. Az ügy előkészítésével a tanácsot bizta meg, amely alkalmas időben megteszi majd erre vonatkozó intézkedéseit.

Tdschler Endre főjegyző a köriratokat mutatja be. Arad a munkások és tisztviselők biztosságát, illetve kötelező nyugdíjbiztosságát sürgeti, Veszprém, Szolnok-Doboka és Pécs külön-külön a tisztviselők helyzetének javítását kéri a kormánytól, Debrecen pedig az élelmiszer-központok mai rendszerének megszüntetését javasolja úgy, hogy a központokat szüntessék meg és az élelmezési miniszterium külön ügyosztályai végezzék azt a munkát, amit ma a központok. A tanács hasonló szellemű fölratok küldését javasolja a közgyűlésnek. Szepesvármegye a tanítói nyugdíjtörvénynek korszerű módosítását kérte a kormánytól. Erről szóló köriratát Szege is hasonló szellemű fölrattal támogatja. A kórházbizottság elkészítette a

kórház jövő évi költségvetési tervezetét. A tanács tudomásulvétel végett bemutatja ezt a közgyűlésnek.

(A gázgyár megváltása.)

Balogh Károly jelenti, hogy két év múlva a város megváltási joga megnyílik a gázgyárral szemben. Ismerteti erről szóló beadványát. Kéri, vigye a tanács ezt a közgyűlés elé azzal, mondja ki a közgyűlés, hogy megváltási jogával élni kíván és az erre vonatkozó intézkedések megtételével a város tanácsát bizza meg. A tanács ehhez a javaslathoz vita után egyhangulag hozzájárult.

(A telekértékadó.)

Balogh Károly bemutatja a telekértékadó szabályrendelet-tervezetét, amelyet ismertett már a Délmagyarország. Az állami egyenesadó után számított fél százalékos adókulcs alapján történnék a telekértékadó kivétele, amely évi 900,000 korona többjövédelmet jelentene a városnak. A város háztartásának újabb jövédelmekre van szüksége és ezt az új jövédelmet — mondja a javaslat — egyszerű, igazságos, a termelést nem sújtó, a spekulációt büntető adójavaslatával kívánja biztosítani. A telekértékadó a javaslat szerint 1920-ban lépne életbe. A tanács hangos vita után elhatározta, hogy közgyűlés elé viszi a telekértékadó szabályrendelet-tervezetét, amelyet általánosságban és részleteiben is elfogadásra ajánl.

(Emelik a helypénzeket.)

Balogh Károly jelenti, hogy a piaci helypénzdíjaknak 100—150 százalékos emelését javasolta a pénzügyi bizottság. Az emelés mintegy évi 200,000 korona többjövédelmet jelent a városnak. A tanács elfogadásra ajánlja a pénzügyi bizottság javaslatát. Ugyancsak elfogadásra ajánlja a tanács a közgyűlésnek a fogyasztási illetékek emelése ügyében hozott pénzügyi bizottsági javaslatot, amely évi 100,000 korona többjövédlemhez juttatja a várost.

Dr. Szalay József rendőrfőkapitány jelenti, hogy ismét hét gyógyszerári kérvény érkezett be a városhoz. Az egészségügyi bizottság új gyógyszerári engedélyek kiadását nem javasolja. A tanács kéri a közgyűlést, írjon föl a belügyminiszterhez, hogy Szegeben új gyógyszerári-engedélyeket ne adjon ki.

mintha a Bristol-szállodában volnék.

Egy pár percre van az Etappenfiziermesse, éppen kapok egy sarokban még helyet, már hordják is föl az ebédet. A szomszédaim hasonló tiszték, nagyrészt bevásárolni, vagy egyet-mást elintézni jöttek, de ezek közt jól érzem magam, a többiek ruházata is hasonló az enyémhez: nehéz cipő, gamásni, megrongált ruha — egy darab élet a frontról.

A szomszéd asztalnál egy hihetetlenül hangos társaság hahotázik: magyarok. Egy pár szótöredék a fülembe furódik: „komám, pajtikám, sziverösítő“ stb., de most e pillanatban boldog vagyok valósággal, hogy a szomszédjaim nem tudják magyar voltomat. A diszkrét társalgásba fiúbántó módon keveredik bele a szavuk, a röhejük, ez arcul vágja az embert valósággal, valamint az a nemtörődömséggel, amellyel asztaltársaikat negligálják. Mellettem ezer vélemény hangzik ellenük, csehek, olaszok, lengyelek, horvátok támadnak szegény hazámra, szidni csak egy szidja: az osztrák. No és most egyik — valószínűleg szabadságról jött — elővesz egy darab hófehér kenyeret — halotti csönd támad, a szívek megállnak, szemek kidüllednek s áhítatos pillantások kísérik a harcshajuszu zászlós étkezését. Azután kórusban hangzik föl az elszörnyűködés moraja, az egész terem egy témát kap, egy lovon nyargal: „Ach ni Ungarn bekommt mein noch weisses Brot!“

A kiszolgálónők lehetetlen tornyos frizurában, loknióriásokkal a fejükön hozzáfognak az asztalbontáshoz, a társaság széledni kezd, kívülről már özönlenek be az újak, most érkezettek, porosak . . .

Délután van. A városra ráül az irtózatossá, beszorul a kis utcákba, síkatorokba, a föld gőzölög, a levegő, por izzik, egy modern pokol a város, az emberek lankadtan mennek az utcán. Nézem a forgalmat. A járókelők legnagyobb része katona, mindenütt csak uniformist látni, szalutáló katonákat. Szabadságoltak hatalmas hátizsák alatt görnyednek, a verejték patakokban ömlik róluk, a járásuk ritmusáról má: föl lehet ösmerni, hogy most utazik-e vagy már berukkolt.

Az egész forgalom ugyszólván a Via Lungán játszódik le. A „Café Európa“ és a „Café degli Specchi“ tömve van, az asztalokon málnaszörp, tetejükön uszó jégdarabokkal, ezen és a fekete kávé kivül mást nem kapni. A drágaság hihetetlen, egyes cikkek fantasztikus árakkal vannak megjelölve, de azért mindent vesznek, a katonaságnak semmi sem drága. És ebben a lehetetlenül fölszökent forgalomban, ebben a hajszában, a melyet az itt levő 25,000 főnyi katonaság okoz, a város elvesztette az egész karakterét, békebeli tisztaságát. A piszok, por hihetetlen, minden házon, utcasarkon utbaigazító katonai táblák éktelenkednek, mindenki megy, sőt rohan, a sok építészeti remekművel nem törődnek. A Via Larga florenzi stílusú palotái: szomoruan gubbasztanak festett, de már kopottas homlokzataikkal, a messzeségben gyönyörű kilátás nyílik a dómterre. Egy darab középkor ez a hely a loggiás, árkaos házakka, fantasztikusan tör a magasba egy torony, az arany óramutatók néha megrándulnak, mutatják az időt. 4 óra van.

A dóm, mint általában az egész város, elhanyagolt állapotban van. A különböző építészeti stílusok itt valóságos összeüvöltet rendeztek, a dómot ugyanis már a XI. században kezdték építeni. Szűk és sötét, egy pár kopott fresko, a jobb mellékhajóban egy kedves lépcsőfeljárát vezet a loggiákra és a toronyba. A kapuknál félszemű, repedezett testű oroszlánok ülnek, nézik a tér közepén lévő Neptun-kutat. A kut azonban nem működik, a tritonok nem okádják a vizet az inceselkedő nejadokra és a kibontott haju szíre-
nekre.

A Castell-ban jelenleg katonaság van, mindenféle anlag, a püspökök, gögös nagyurak hajdani palotája ma siralmasan néz ki. Az egykori hires oroszlánudvarra alig lehet

Trient.

1918. szeptember közepén.

Tompa ágyudörgés jelezte a delet. A végtelen azuron egykedveien, álmosan uszkált egy-két fehér báránnyelű, a háttérből grandiózusan emelkedett a kezeit áldólag kiterjesztő koszos szobor: Dante. Trientben voltam, a Piazza Danten.

Örömmel ugrottam le az autóból s hat órai rázatás után kéjjel nyujtogattam ki tagjaimat. A pályaudvar előtt nagy sürgés-forgás, sok tiszt, kevés civill, az orosz foglyok a borralaló reményében csapatostól özönlenek az érkező autókhoz a podgyásznál segídekzni. Máskülönben a tér kihalt, poros, az Armeekommandó előtt egy pár elegáns autó áll, néha egy-két hihetetlenül kiöltözött tiszt halad el. Megnéznek.

Végignézek magamon. Ujjnyi vastagon ül a por rajtam, arcom, hajam szürke, az egész ruházatomon meglátszik a vadonban

való időzés. Tenyeres-talpas parasztnak érzem magam, amint egy nyersselyem uniformisba öltözött százados ellibeg mellettem, kacér sárga félcipői dallamosan nyikorognak, a kis fuvallat átjárja egész ruházatát, valami selyemszerű suhogás kíséri. Hirtelen elszégyenlem magam, de mikor még egy-két hasonló toilettel rendelkező tisztet látok, a szégyenérzet helyébe büszkeség költözik, a port, piszokot szinte erénynek tekintem és némi felfőléssel, de sok önérzettel nézek egy velem szemközt jövő szalonsapkás főhadnagy szemébe.

Egy szállásutalványt kapok: Via Lunga 27, Casa Bonfioli. Egy nagy magánlakás, a melyet most katonai célokra rekviráltak átutazó tiszték számára. A berendezés kincstári, tehát egyszerű és a legszükségesebbekre redukált, a szobának igazi kaszárnyai jellege van, de a mosakodás éppen oly jól esik,